

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Розвиток малого бізнесу суттєво впливає на структурну перебудову економіки країни, вносить вагомий вклад у збільшення обсягів виробництва, роздрібного товарообігу, сприяє економії і раціональному використанню усіх ресурсів, створює сприятливе середовище для удосконалення конкуренції та здійснення підприємницької діяльності. Головною проблемою для більшості вітчизняних малих підприємств сьогодні є нестача фінансового забезпечення, що істотно позначається на ефективності господарювання. Механізм управління фінансовими ресурсами підприємств, за умов невизначеності, постійно трансформується, тому визначення його сутності та методів реалізації є дуже актуальною проблемою на сучасному етапі.

В економічній літературі можна віднайти безліч визначень процесу управління фінансовими ресурсами. Зокрема, Виговська В. В. пропонує наступне: «Процес управління фінансовими ресурсами – це сукупність управлінських процедур, які виконуються у певній послідовності з метою вирішення поставлених перед управлінням завдань» [1, с. 163]. У сучасному розумінні він являє собою систему матеріалізації рішень із забезпечення найбільш ефективного руху фінансових ресурсів між підприємством і постачальниками активів.

У малому бізнесі основною метою є ефективне управління оборотним капіталом, а саме запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами, що дозволяє підприємству мати достатню кількість ліквідних ресурсів і робить його платоспроможним [2, с. 154].

Практичний аспект управління фінансовими ресурсами на малих підприємствах реалізується за допомогою фінансового механізму, який являє собою сукупність фінансових методів і важелів, за допомогою яких організовуються, плануються і використовуються фінансові та грошові ресурси у цілому. Структуру фінансового механізму утворюють три основні блоки:

1) нормативно-правове регулювання процесу формування та використання фінансових ресурсів (закони, нормативні акти);

2) методи (прогнозування, планування, оподаткування, самофінансування) та важелі (дохід, прибуток, амортизаційні відрахування, податки, відсотки) реалізації політики управління фінансами підприємства;

3) інформаційне забезпечення процесу формування та використання фінансових ресурсів (бухгалтерська звітність, статистичні дані) [3].

Для малих підприємств прибуток і ризик – ключові елементи в управлінні фінансовими ресурсами. Такі підприємства, по суті, не вдаються до фінансового прогнозування та планування і, зазвичай, використовують неофіційні методи управління, які є короткотерміновими, нерегулярними і невичерпними [4, с. 423].

Загалом, ефективний розвиток малого бізнесу є однією зі складових успіху економічних реформ країни. Сьогодні є необхідність у створенні на малих підприємствах ефективної й логічної схеми організації управління фінансами, що потребує новітніх методик раціоналізації процесів використання ресурсів за рахунок мобілізації внутрішніх резервів та є реальним чинником удосконалення фінансово-господарської діяльності. Тому необхідним є удосконалення інформаційного та кадрового забезпечення, створення дієвої системи планування, бюджетування, а також проведення заходів фінансового моніторингу та фінансового контролю.

Література

1. Виговська В. В. Особливості фінансового менеджменту малих підприємств / В. В. Виговська // Сіверянський літопис. – 2009. – № 1.
2. Мадрига Г. М. Поняття, місце і роль малих підприємств в економіці: економічні та соціальні аспекти / Г. М. Мадрига // Вісник НУ «Львівська політехніка». – 2013. – № 767. – С. 154–155.
3. Куликова О. Ф. Сучасні підходи до управління фінансовими ресурсами малих підприємств [Електронний ресурс] / О. Ф. Куликова. – Режим доступу: <http://nauka.zinet.info/index.php>.
4. Буряк Л. Д. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі: навч. посіб. / Л. Д. Буряк. – К.: Вид-во «КНЕУ», 2014.

Лебедик А. В., ст. гр. ФСГм-11
Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Проблематика трактування прибутку як наукової категорії полягає в тому, що насамперед немає єдиного чіткого підходу щодо з'ясування сутності, механізму формування та використання.

Прибуток як категорія доходу існує поряд із зарплатою, рентою та процентом. Якщо економічна основа трьох останніх є достатньо визначеною, то прибуток являє собою складнішу економічну категорію. Наприклад, зарплата є доходом від праці, рента – від землі, а процент – від капіталу, таким чином ми чітко бачимо фактори створення відповідних доходів. Цього не можна сказати про прибуток.

В економічній літературі прибуток розглядається, як правило, однобічно